

ΕΝΑ ΤΑΞΙΔΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΝ. ΘΡΑΚΗΝ

ΤΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΟΥ ΜΑΣ κ. Κ. ΓΕΝΝΙΩΤΗ

12ον

Ἡ Ἀνατολικὴ Θράκη δὲν εἶνε ἀφημένη εἰς τὴν καλλιέργειαν, ὅπως παρουσιάζεται αὐτὴ εἰς τὴν τύχην. Ὑφίσταται δηλαδὴ παντοῦ παρούσα γεωργικὴ ὑπηρεσία, ἐτοιμὴ καὶ πρόθυμὴ νὰ παρέχῃ κατευθυντήριους γραμμάς. Φυτῶρια

Χωράφι με ἡλιάνθους

ποῦ καταλαμβάνουν μεγάλας ἐκτάσεις, γεμάτα ἀπὸ δενδρύλλια ἢ ἀπὸ παντοειδῆ φυτὰ καὶ ὑποδειγματικὰ μελισσοτροφεῖα πλαισιώνουν τὸν ἀσφαλτόδρομον κατὰ μεγάλα διαστήματα. Φυτῶρια καὶ μελισσοτροφεῖα ὑπάρχουν καὶ μακριὰ ἀπὸ τὸν ἀσφαλτόδρομον, ὅπως εἰς τὸ Μπουνάρ Χισάρ, ὅπου κατόπιν ἀπὸ ἐπιτόπιον ἐπίσκεψιν διεπίστῳσα μίαν ὑποδειγματικὴν καλλιέργειαν λαχανικῶν, δένδρων καὶ μελισσοκομίας.

Ποία εἶνε ἡ καλλιέργεια τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης; Ποία τὰ σπειρόμενα εἶδη; Εἶνε ἄραγε ὅπως ἄλλοτε, τὸ σιτᾶρι καὶ τὰ συναφῆ — τὸ κεχρί, τὸ κριθᾶρι, ἡ δρώμη — τὸ καλαμπόκι καὶ τὸ σταφύλι; Οἱ κάτοικοι χρησιμοποιοῦν ἄραγε καὶ τώρα τὸ πανάρχαιον ἄροτρον, συρόμενον ἀπὸ δῶδια καὶ μάλιστα ἀπὸ πέντε ἕως ὀκτὼ κατὰ σειρὰν ζεύγη; Ἔχουν νὰ ἐπιδείξουν καὶ πάλιν τὴν ὡς ἄνω βιβλικὴν εἰκόνα, κατὰ τὴν ὁποῖαν ἐπιτυγχάνεται τὸ βαθύτερον δυνατόν-ὄργωμα καὶ προετοιμάζεται ἡ σπορὰ κατὰ τὸν καλύτερον τρόπον;

Ἡ γεωργικὴ λοιπὸν οἰκονομία τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης ἐσημείωσε κατὰ τὰ τελευταῖα τριάντα ἔτη μίαν σημαντικὴν μεταβολήν.

Ἐν πρώτοις, ὅσον ἀφορᾷ τὰ σπειρόμενα εἶδη, παρεμερίσθησαν τὰ σιτηρὰ διὰ νὰ δώσουν θέσιν, καὶ μάλιστα σημαντικὴν θέσιν, εἰς δύο ἄλλα εἶδη — τὸν ἡλιάνθον (τὸν ἥλιον, ὅπως λέγεται κοινῶς) καὶ τὸ παντζάρι. Τὸ πρῶτον εἶδος κατέχει σήμερον τὴν πρωτεύουσαν θέσιν εἰς τὴν καλλιέργειαν τοῦ τόπου. Ἄλλου σπιθαμιαίου καὶ ἀδύνατον καὶ ἄλλου ὑψηλῶς σωμον καὶ χυμῶδες κάμνει ἐπιδείξιν τοῦ ὀλοστρογγύλου λουλουδιοῦ του εἰς τοὺς θρακικοὺς κάμπους, καὶ ὅλας τὰς ἐκτασίς των, εἰς μίαν ἐπιδείξιν ἀπὸ τὰ τεῖχη τῆς κατεστάνουπόλεως ἕως τὸ χλοοτάπητον ἀνὰ πᾶν τὸν ὅρον τῆς Ἀδριανουπόλεως.

Ἐνδεῆς ἐστὶν ὁλόλαια ἐντὸς τοῦ ἔτους καὶ εἶναι ἀλλοτρίων διατῆς θέσιν, ποῦ τοῦ ὀλοστρογγύλου καλλιέργειαι. Ἐνῷ ὑψώνει τὰς μικρὰς κοκκινεῖδας κεφαλὰς του, εὐρακτεῖ σπουδῆποτε — εἰς φαεινὰ καὶ εἰς ἰσώματα καὶ εἰς ἀνώμαλα ἐδάφη. Κατὰ τὸ δράδυ, δταν οἱ ἀγρόται γυρίζουν στὰ σπίτια τους, ἀκολουθοῦμενοι ἀπὸ τὰ δῶδια τους ἢ φυλάσσουν τὰ πρόβατά των, συνοδευόμενοι ἀπὸ τοὺς σκύλους των, εἰς τοὺς θρακικοὺς κάμπους, γεμάτους με τοὺς ἡλίους, γυρισμένους πρὸς τὸν ὁμώνυμόν των πλουσιόδωρον θερμοδότην, ποῦ χάνεται κάτω ἀπὸ τὴν γῆν, τεχνουργεῖται μία ἀγροτικὴ σκηνοθεσία πολὺ πλουσιωτέρα εἰς ποιητικὸν χρῶμα ἀπὸ ὅλας τὰς ἄλλας τὰς ἕως τώρα γνωστάς.

ΑΝΤΙ ΤΟΥ ΕΛΑΙΟΥ

Ὁ «ἥλιος», ὅπως με ἐπληροφόρησαν πολλοὶ καλλιεργηταὶ του, εἰσῆχθη ἀπὸ τὴν ρωσικὴν περιοχὴν τοῦ Καυκάσου. Μουσουλμάνοι κάτοικοί της, μετατοπισθέντες ἀπ' ἐκεῖ, μετέφεραν τὴν καλλιέργειάν του εἰς τὴν Ρουμανίαν. Μετακινηθέντες ἀπ' ἐκεῖ εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Θράκην, ὅπου ἐγκατεστάθησαν, ἐφρόντισαν νὰ ἐπιδοθοῦν εἰς τὴν ἰδίαν καλλιέργειαν. Ἡ ἐπιτυχία τῆς διαδόσεως του ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι εἶνε πολὺ ἀποδοτικὸς εἰς ἔλαιον καὶ ἀντικαθιστᾷ τὸ ἐλαιόλαδον, τὸ ὁποῖον σπανίζει εἰς τὰς βορείους χώρας ἢ πωλεῖται ἡ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕἰΣ ΤΗΝ 5ην ΣΕΛΙΔΑ

ΕΝΑ ΤΑΞΙΔΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΝ ΘΡΑΚΗΝ

26/4/57

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 1ης ΣΕΛΙΔΟΣ
εἰς ἀπαγορευτικὰς διὰ τοὺς
χωρικοὺς τιμὰς. Ἐπειτα ἡ καλ-
λιέργεια τοῦ ἡλίου δὲν ἀπαιτεῖ με-
γάλα ἐξοδα καὶ εἶνε πολὺ εὐκολή.
Ἀλλὰ παρουσιάζει ἓνα μεγάλο
μειονέκτημα: Ἐξαντλεῖ πολὺ γρή-
γορα τὴν γῆν, ἀπομυζῶν εἰς βά-
θος ὅλας τὰς θρεπτικὰς ἰδιότητάς
της, οὕτως ὥστε, ἔξαφνα, ἡ μετὰ
ταῦτα σιτοκαλλιέργεια νὰ μὴ εἶνε
ἀποδοτική. Γι' αὐτὸ ἡ ἡλιοκαλ-
λιέργεια δὲν δλέπεται μὲ καλὸ
μάτι ἀπὸ τοὺς ἀρμοδίους τῆς
γεωργίας. Ὅπως δὴ ποτε σήμερα
εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Θράκην λει-
τουργοῦν ἀνω τῶν ἐξήντα ἐργο-
στασίων σπορελαίου ἡλίου.
Ἀλλ' ὁ ἥλιος μετεπήδησε καὶ
εἰς τὴν ἄλλην ὄχθην τοῦ Ἑβρου,

ΣΤΑΥΡΟΛΕΩΝ ΑΡ. 91

9

ἔλεγεν
ζῶν
α (αι-
α τῶν
συμμένη
ς (ξε-
ς καὶ
ς τῆς
ἰσθρον
ρικῶς.
(ἀν-
α τὴν
ον.
ἡ τὸ
γκαρ-
σύν-
ῶων
ς καὶ
(ἀν-
στρου
ἔ-
ἀλλί-

εἰς τὴν δικήν μας Δυτικὴν Θρά-
κην. Ἐκαμε τὴν πρώτην ἐμφάνι-
σίν του ἐπὶ Κατοχῆς. Οἱ Βούλ-
γαροι ἐπέβαλον τότε τὴν καλλιέρ-
γειάν του δι' ὠρισμένον ἀριθμὸν
στρεμμάτων εἰς τὴν Ἀνατολικὴν
Μακεδονίαν καὶ τὴν Δυτικὴν Θρά-
κην. Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν ἡ
Ἀνατολικὴ Μακεδονία ἐγκατέλει-
ψε τὴν ἡλιοκαλλιέργειαν, ἐνῶ ἡ
Δυτικὴ Θράκη τὴν συνέχισε. Ἡ δὴ
εἰς τὴν Κομοτηνὴν λειτουργεῖ ἓνα
ἐργοστάσιον σπορελαίου καὶ πρό-
κειται νὰ ἱδρυθῶν ἄλλα δύο εἰς
τὴν Ν. Ὁρεστιάδα καὶ τὴν Ξάν-
θην μὲ χρηματοδότησιν τοῦ Σχε-
δίου Μάρσαλ.

Ἡ ἡλιοκαλλιέργεια θὰ ἐπικρα-
τήσῃ ἄραγε καὶ πέραν τῶν σημε-
ρινῶν ὁρίων της, ὥστε ἡ Βαλκα-
νικὴ Χερσόνησος νὰ βαπτισθῇ εἰς
χώραν τῶν ἡλίων; Δὲν μοῦ φαίνε-
ται τοῦτο πιθανόν. Διότι πέραν
τῶν σημερινῶν ὁρίων του ἡ προ-
τίμησις τοῦ ἐλαιολάδου εἶνε πολὺ
σταθερὰ καὶ ἔπειτα ὀλίγον πέ-
ραν αὐτῶν ὑψώνεται ἀκλόνητον
καὶ αἰωνόβιον τὸ ἐλαιόδενδρον, ἔ-
τοιμον νὰ διεξαγάγῃ νικηφόρον
τὸν ἀγῶνά του ἐναντίον παντὸς
ἀνταγωνιστοῦ του.

ΤΑ ΠΑΝΤΖΑΡΙΑ

Ἐν τῇ ἑσθῇ, ποὺ δὲν ὑπῆρχεν
εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Θράκην, ὅταν
ἐξήλθα οἱ Ἕλληνες, εἶνε τὸ
παλαιὸν προοριζόμενον διὰ τὸ
μαζαρεῖν ἐργοστάσιον κατοχῆς
τοῦ Ἀπολλοῦ Παντζαρι. Ἐν πο-
σὴν εἶδος ὅλας δὲν μοιάζει μὲ τὰ
μαζαρεῖα, ὅπως παντζάρια. Γκρί-
νο καὶ ἀπρό, εἰς σχῆμα ὄστρο-
ν, δὲν εἶνε ὅμοιον μὲ τὸ δικό
μαζαρεῖο παντζαρι ἢ τὸ γαλ-
λίκον, ποὺ μοιάζει μὲ μικρὸν ὀ-
δούριον. Εἰς τὰ χωράφια δὲν ἐξέ-
χει ὑπὲρ τὸ ἑδάφος, ὅπως τὸ γαλ-
λίκον. Ἀφίνει πρὸς τὰ ἐπάνω λίγα
πράσινα φύλλα καὶ ὁ θρακικὸς
κάμπος μὲ τὸ νέον χρῶμα του
παίρνει μιά μορφή, ποὺ δὲν τὴν
ἐγνώρισαν οἱ Ἕλληνες, ἄλλοτε
κάτοικοι τῆς Ἀνατολικῆς Θρά-
κης.

Εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Θράκην
καλλιερгоύνται ἐπίσης καὶ τὰ σι-
τηρὰ καὶ τὸ ἀραποσίτι, ὅπως καὶ
ἄλλοτε, ἀλλ' ὁ καλλιερгоούμενος
χώρος των, ὅπως εἶνε φυσικόν, λι-
γότεψε πρὸς ὄφελος τοῦ ἡλίου
καὶ τοῦ παντζαριοῦ.

Ἡ καλλιέργεια τῆς γῆς συντε-
λεῖται μὲ ὅλα τὰ ἐργαλεῖα—ἀπὸ
τὸ ἡσιόδειον ἄροτρον ἕως τὰ σύγ-
χρονα μηχανικὰ μέσα. Τὰ τρακτέρ
κάμνουν συχνὴν τὴν ἐμφάνισίν
των εἰς τοὺς δρόμους καὶ τὰ χω-
ράφια. Δὲν λείπουν καὶ τὰ ξύλινα
ἄροτρα. Αἱ ἀλωνιστικαὶ μηχαναὶ
πολύ ὀλίγαι. Ἔτσι ἡ παναρχαία
δουκάνη, ποὺ σύρεται μὲ τὰ βώ-
δια ἐπάνω στὰ στάχνα διὰ τὸν
ἐκκοκκισμόν τοῦ σιταριοῦ, διατη-
ρεῖ καὶ τώρα εἰς τὴν Ἀνατολικὴν
Θράκην ἀμετάβλητη τὴν εἰκόνα
τοῦ παναρχαίου ἀλωνίσματος.

Κ. ΓΕΝΝΙΩΤΗΣ

ΜΕΘΑΥΡΙΟΝ: Ἡ συνέχεια.

ΤΣΙΡΚΟ ΤΩΝ 4 ΑΔΕΛΦΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ